

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่คนเราจะพัฒนาให้ เป็นคนสมบูรณ์ที่สุดนั้น แม้เราไม่อาจอ้างว่าจำเป็นต้องให้การศึกษา หรือจะต้องจัดเตรียมการศึกษาให้เหมาะสม เพราะเป็นไปได้ที่ว่าคนเราจะพัฒนาได้ดีกว่านอกสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การศึกษายังคงเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการของการพัฒนาคน ดังที่ วิจิตร ศรีสอาน (๒๕๑๔ : ๑) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกิจการทางสังคมที่เกี่ยวพันกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนบุคคลและสังคมโดยส่วนรวม การศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาระยะของการเริ่มต้น เป็นผู้ใหญ่ ผู้เรียนอยู่ในระหว่างการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่จนถึงความเป็นผู้ใหญ่เต็มที่ จึงมีความสำคัญที่จะมีส่วนเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นคนที่สมบูรณ์ (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์ ๒๕๒๒ : ๔๔) การศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นที่สนใจของนักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักสังคมวิทยา ในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยองค์ประกอบ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการ เรียนการสอน เพื่อหาทางปรับปรุง และพัฒนา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน อุดมศึกษา มีหน้าที่หรือวัตถุประสงค์หลัก คือ การสอนวิชาการ และวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการกำลัง คนของสังคม การวิจัยค้นคว้า เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ การบริการทางวิชาการแก่สังคม รวมทั้ง การถ่ายทอดปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี (วิจิตร ศรีสอาน ๒๕๑๔ : ๑๑) บุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำหน้าที่ ดังกล่าวโดยตรง คือ อาจารย์ ในรายงานของคณะกรรมการการสอนในระดับอุดมศึกษาของอเมริกาได้ จำแนกงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของคณาจารย์ไว้หลายประการด้วยกัน งานที่มีความสำคัญ เช่น การสอนในชั้นเรียน การให้คำปรึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา งานวิจัย งานเขียนตำรา บทความ การให้บริการชุมชน การเป็นที่ปรึกษาให้หน่วยงานภายนอก เข้าร่วมเป็นกรรมการ และกิจกรรมในหน้าที่อื่น ๆ (Gustad 1961:7) จากข้อค้นพบทางสังคมวิทยาที่เกี่ยวกับอาจารย์ ก็คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ช่วยงานสอน และคิดว่า งานสอน เป็นงานที่มีความสำคัญ

(Kozma, Belle and Williams 1978 : 21) จากการศึกษาของนักการศึกษาหลาย ๆ คน ซึ่งสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษาและงานสอน พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัย เกือบทั้งหมดให้ความเห็นว่างานสอนเป็นแหล่งที่มาหลักของความพึงพอใจ เช่นเดียวกับที่ ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (๒๕๒๒ : ๒๗๓) เห็นว่า ในระบอบงานหรือภารกิจหลักของอาจารย์ มหาวิทยาลัย นั้น งานสอนเป็นภารกิจที่อาจารย์ต้องทำมากที่สุด และมีความสำคัญมากที่สุด ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้น มีความสำคัญเช่นกัน แต่จะมีความสำคัญรองลงไปและงานแต่ละงานในหน้าที่ของอาจารย์ จะมีส่วนเสริมซึ่งกันและกัน เช่น การให้คำปรึกษา หรือการวิจัยก็จะช่วยเสริมให้การสอนดีขึ้น

ในหน้าที่การสอน บุคคลที่จะเกี่ยวข้องมีความสัมพันธ์และได้รับผลโดยตรงจากการสอนของอาจารย์ คือผู้เรียน หรือนิสิตนักศึกษา ผู้สอนจะสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อ ได้รู้จักและเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ ๒๕๒๒ : ๕๑)

ปัญหาที่มักเกิดขึ้นในการเรียนการสอนก็คือ การขาดความเข้าใจในตัวผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ ไม่เข้าใจสภาพความสนใจ หรือ ปัญหาของนิสิตนักศึกษา ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเรียนการสอน เพราะผู้สอนมักจะคำนึงถึงสาระที่จะสอนมากกว่าผู้เรียน (วัลลภา เทพัสติน ณ อยุธยา ๒๕๒๓ : ๗) การให้ความสนใจเพื่อศึกษา และทำความเข้าใจถึงความแตกต่างในตัวนิสิตนักศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็น สำหรับอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้เพราะบทบาทของอาจารย์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาจารย์เอง หรือทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อนักศึกษา เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับทัศนคติและความคาดหวังของนักศึกษาอีกด้วย มีหลักฐานชัดเจนแสดงว่า ความสำเร็จของอาจารย์ในด้านการสอนขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ และบุคลิกภาพของนักศึกษา ก็มีบทบาทต่อความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนนี้จะเป็นตัวกำหนดระดับ (degree) ซึ่งนักศึกษาหรือผู้เรียนจะเปิดเผยตัวเองเพื่อสื่อสารกับผู้สอน ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก (Hurt, Scott and Croskey 1978 : 114)

นักศึกษามีความแตกต่างกันมากมาย มีแบบการเรียนแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความสนใจ ภูมิหลังทางการศึกษา ความคาดหวังต่ออนาคต และลักษณะทางบุคลิกภาพ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ของนักศึกษาแตกต่างกันไป

(Gaff 1979! : 235) ลักษณะพื้นฐานทางบุคลิกภาพซึ่งแตกต่างกันในตัวบุคคลทั่วไป รวมทั้ง
ในนิสิตนักศึกษา ประการหนึ่ง คือ สิทธินิยม หรือลักษณะเชิงสิทธินิยม (dogmatism) ซึ่ง
เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพที่สำคัญอื่น ๆ แม้ว่า เราไม่อาจวัดบุคลิกภาพรวมของบุคคลจากลักษณะ
เชิงสิทธินิยมเพียงอย่างเดียว แต่จากการศึกษา พบว่า ลักษณะเชิงสิทธินิยมเป็นตัวกำหนดบุคลิกภาพ
ที่สำคัญ (Pracob Cooperat 1978 : 17)

ลักษณะเชิงสิทธินิยม ได้แก่ลักษณะของบุคลิกภาพ ซึ่งมีความเข้มงวด (rigidity)
ความไม่ยืดหยุ่น มีอคติ อำนาจนิยม (authoritarianism) ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง
ความไม่อดกลั้น ความไม่ผ่อนปรน การพึ่งพาผู้มีอำนาจ

เนื่องจากลักษณะเชิงสิทธินิยม เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของความแตกต่างใน
ตัวบุคคล และมีผลต่อตัวแปรหลาย ๆ ด้านในบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา ซึ่งอยู่ในวัยของการ
พัฒนา การศึกษาในเรื่องลักษณะเชิงสิทธินิยมของนิสิตนักศึกษา จะทำให้เกิดความเข้าใจใน
ตัวนิสิตศึกษามากยิ่งขึ้น การศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อลักษณะที่พึงประสงค์
ของอาจารย์ ก็จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ลักษณะการจัดการเรียนการสอน
ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ และลักษณะของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษา
เพื่อเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน ตามความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย ที่มีลักษณะเชิงสิทธินิยมแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ

๑. ศึกษา ลักษณะเชิง สิทธินิยมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อลักษณะที่พึง ประสงค์
ของอาจารย์
๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ลักษณะเชิง สิทธินิยมของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย
๔. เปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่มีต่อลักษณะที่พึง ประสงค์ ของ อาจารย์

๔. เปรียบเทียบลักษณะพึงประสงค์ของอาจารย์ ตามความคิดเห็นของนิสิต จำแนกตามลักษณะเชิงลิทธิทัศน์

แนวเหตุผล ทฤษฎี หรือสมมติฐาน

มอริสสัน และแมกอินไทร์ (Morrison and McIntyre 1968 : 25 - 26) กล่าวถึงผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาว่า มีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งในเรื่องการอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ ความเชื่อ ครอบครั้ว และบุคลิกภาพ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอน ควรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักศึกษาด้วย คอสมา และคณะ (Kozma and others 1978 : 70 - 71) ก็เห็นว่านักศึกษาอยู่ในวัยระหว่าง ๑๘ - ๒๔ ปี เป็นช่วงอายุซึ่งเกิดความเปลี่ยนแปลงได้มากทั้งทางทัศนคติ ค่านิยมและแบบการดำเนินชีวิต ลักษณะความแตกต่างกันของนักศึกษาที่จะทำให้ความสำเร็จที่จะได้รับ แตกต่างกันไป ก็คือ ความสามารถ ความสำเร็จดั้งเดิมตลอดจนบุคลิกภาพของนักศึกษาแต่ละคน

บรัดชอว์ (Bradshaw 1975 : 268 - 269) กล่าวว่าในสถาบันอุดมศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมากมายระหว่างนักศึกษาซึ่งเลือกศึกษาในสาขาวิชาที่ต่างกัน บรัดชอว์เห็นว่า การเลือกเรียนสาขาวิชาที่ต่างกันของนักศึกษา สามารถทำนายถึงความแตกต่างในเรื่องการอบรมกล่อมเกลาทางสังคม ความแตกต่างทางความคิด และค่านิยม จุดมุ่งหมาย และแนวทางในการเรียนด้วย ประสบการณ์จากการเรียนในสาขาวิชาซึ่งแตกต่างกันนี้ ยังมีผลต่างกันต่อการเปลี่ยนแปลงหรือความคงที่ของค่านิยมในตัวนักศึกษานับตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษา จนกระทั่งจบการศึกษาจากสถาบัน พรชูลี อาชวอว์รัง (๒๕๒๕ : ๒๔๙) ยืนยันว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรต่างกันมักมีบุคลิกภาพและความสนใจต่างกันและผู้เรียนในสาขาวิชาเดียวกันจะคล้ายคลึงกันมากขึ้น ตามลำดับเวลาที่เรียนด้วยกัน

ความแตกต่างของลักษณะเชิงลิทธิทัศน์ในตัวนิสิตนักศึกษา จากการศึกษายของ เฟลด์แมน และนิวคอม (Feldman and Newcomb 1970 : 31) พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง และชั้นปีที่สี่ กล่าวคือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ จะมีลักษณะอำนาจนิยมน้อยลง ลักษณะเชิงลิทธิทัศน์ลดลง เชื่อชาตินิยมลดลง อคติน้อยลง มากกว่าเมื่อเริ่มเข้ามาศึกษาในชั้นปีที่หนึ่ง ส่วนเลวิน (Levin 1967 : 287) พบว่า กลุ่มนักศึกษาซึ่งมีคะแนนวัดลักษณะเชิง

ลัทธิอันดอลงมาก นั้น เป็นกลุ่มซึ่งมีความสนใจในเชิงปัญญา (intellectual) และสาระทางด้านมนุษยศาสตร์ รวมทั้งเป็นผู้ที่มาจากครอบครัว ซึ่งเรื่องทั้งสองประการที่กล่าวมานี้มีความสำคัญ และส่วนใหญ่เลือกเรียนทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ หรือชีววิทยา มากกว่าที่จะเลือกเรียนทางภาษาสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ แต่ข้อค้นพบของเลวินนี้ ตรงข้ามกับข้อค้นพบของเทรนท์ และเมดสเคอร์ (Trent and Medsker 1967) ซึ่งพบว่า นักศึกษากลุ่มที่มีลักษณะอำนาจนิยมลดลงมากระหว่างการเรียนในมหาวิทยาลัย เป็นกลุ่มซึ่งเลือกศึกษาทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมีส่วนน้อยที่สุดซึ่งเลือกเรียนทางวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สาเหตุที่ได้ข้อค้นพบ ซึ่งแตกต่างกันนี้ อาจจะเป็นเพราะการเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาต่างสถาบัน และโดยการใช้วิธีการวิจัยซึ่งแตกต่างกัน

จากความแตกต่างในลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนี้ รวมทั้งตัวแปรเรื่องเพศ ระดับชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชาที่เลือกศึกษา ความคาดหวังต่ออนาคต ผลสัมฤทธิ์จากการเรียน มีผลให้นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็น ทัศนคติ และค่านิยมที่แตกต่างกันไป การให้ความสนใจในความแตกต่างของนิสิตนักศึกษา เพื่อจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาให้เหมาะสมก็จะช่วยให้นักศึกษาริเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการอุดมศึกษาได้ในที่สุด

สมมติฐานของการวิจัย

๑. นิสิตที่มีเพศ ต่างกัน จะมีลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงแตกต่างกัน
๒. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีต่างกัน จะมีลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงแตกต่างกัน
๓. นิสิตที่ศึกษาอยู่ในคณะวิชาต่างกัน จะมีลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงแตกต่างกัน
๔. นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน จะมีลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงต่างกัน
๕. นิสิตที่มีลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของ

อาจารย์แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

๑. การวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษา ลักษณะเชิงลัทธิอันดอลงของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคต้น ปีการศึกษา ๒๕๒๗ ใน ๑๔ คณะ คือ คณะครุศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
 คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
 คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์
 คณะอักษรศาสตร์

๒. ศึกษาลักษณะเชิงสถิติอันดับของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แยกตามเพศ ระดับ
 ชั้นปี คณะวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๓. ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะเชิงสถิติระหว่างนิสิต ซึ่งมีเพศ ระดับชั้นปี คณะ
 วิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกัน

๔. ศึกษาความคิดเห็นของนิสิตซึ่งมีลักษณะเชิงสถิติแตกต่างกันที่มีต่อลักษณะที่พึง
 ประสงค์ของอาจารย์

๕. ตัวแปรที่จะศึกษา

๕.๑ ตัวแปรอิสระ ได้แก่

๕.๑.๑ เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง

๕.๑.๒ ระดับชั้นปี คือชั้นปีที่หนึ่ง ชั้นปีที่สอง ชั้นปีที่สาม และชั้น

ปีที่สี่

๕.๑.๓ คณะวิชา แบ่งเป็น ๑๕ คณะวิชา ตามข้อ ๑ และจัดแบ่งกลุ่ม

เป็น ๒ กลุ่ม คือ คณะวิชาทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ นิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์

พาณิชยศาสตร์และการบัญชี รัฐศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และอักษรศาสตร์

คณะวิชาทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ วิทยา-

ศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ และสัตวแพทยศาสตร์

๕.๑.๔ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาจากคะแนนเฉลี่ยสะสม

๕.๒ ตัวแปรตาม ได้แก่

๕.๒.๑ ลักษณะเชิงสถิติอันดับของนิสิต

๕.๒.๒ ความคิดเห็นต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ สำหรับคณะที่มีหลักสูตรการศึกษามากกว่า ๔ ปีขึ้นไป จะศึกษา
 เฉพาะนิสิตที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่หนึ่ง ถึงชั้นปีที่สี่ เท่านั้น

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจเกิดความไม่สมบูรณ์ได้เนื่องจาก

๑. กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพียงแห่งเดียว การสรุปผลต่าง ๆ จึงจำกัดอยู่ภายในกลุ่มนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. ตัวแปรเกินอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการตอบแบบสอบถามของนิสิต เช่น สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ อาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนได้

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเชิงลัทธิ (Dogmatism) รอคีย์ (Rokeach 1960) ซึ่งเป็นผู้สร้างแบบวัดลักษณะเชิงลัทธิ (Dogmatism Scale) ได้ให้ความหมายของลักษณะเชิงลัทธิว่า ได้แก่ลักษณะความเชื่อของคน ซึ่ง ปิด คือ การไม่สามารถยอมรับ ประเมิน หรือตอบโต้กับข้อมูลที่ได้รับ โดยพิจารณาตัดสินจากคุณค่าในตัว ของสิ่งนั้น ๆ เอง หากแต่จะตัดสินโดยอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้อง ผู้ที่มีลักษณะเชิงลัทธิสูง คือผู้ที่มีความกังวลใจ ไม่มีเหตุผล ขาดความอดกลั้น ไม่สามารถยอมรับความคิดเห็นซึ่งแตกต่างไปจากความคิดเห็นของตน ต้องการพึ่งพาผู้มีอำนาจ ต้องการการสนับสนุนการให้กำลังใจ ต้องการความเข้าใจจากผู้อื่น ต่อต้านที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมหรือชีวิตประจำวัน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ยากที่จะยอมรับความคิด ความเชื่อใหม่ ๆ เป็นผู้ที่มีมักจะประจบประแจงและจำเป็นต้องใช้เวลา ในการที่จะตัดสินใจแก้ปัญหาใด ๆ มีแนวโน้มที่จะเห็นว่าโลกหรือสภาพที่เป็นอยู่ อยู่ในสภาพที่ถูกต้องทุกประการ ไม่น่าไว้วางใจ เป็นผู้ที่ยอมตาม และเชื่อในสิ่งที่ถูกสอนมาให้เชื่อ

นิสิต หมายถึง นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคต้น ปีการศึกษา ๒๕๒๗

คณะวิชา หมายถึง คณะวิชาต่าง ๆ ๑๕ คณะ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การจัดแบ่งสาขาวิชา แบ่งออกเป็นคณะวิชาทางสังคมศาสตร์ และสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม ซึ่งนิสิตได้รับตั้งแต่เข้าศึกษา จนถึงภาคต้น ปีการศึกษา ๒๕๒๗

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนดังนี้

๑. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๗๙๖ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบวัดลักษณะเชิงสัทธัตต์ ปรับปรุงจากแบบอี ของรอกีช (Rokeach's Dogmatism Scale Form. E) และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อคำถามในแบบวัดและแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ หรือข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ เช่น เพศ คณะ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคาดหวังในอนาคต คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบวัดลักษณะเชิงสัทธัตต์ (Dogmatism Scale) ของรอกีช (Rokeach 1960) ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๑ - ๖ แบบลิเคอร์ต (Likert) ประกอบด้วยคำถาม ๒๐ ข้อ ซึ่งปรับปรุงโดยประกอบ คูปรัดน์

ตอนที่ ๓ เป็นข้อคำถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่บังคับให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง (Forced - Choice - Questions) ซึ่งผู้วิจัยแปลจากข้อคำถามของงานวิจัยของ เลนเอร์ดี II (Leonard II 1973) ซึ่งมีข้อคำถามรวม ๑๔ ข้อ

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะต่าง ๆ หลายท่าน

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นปี สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคาดหวังในอนาคต วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ตอนที่ ๒ ข้อมูลลักษณะเชิงสัทศาสตร์ของนิสิต วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี คณะวิชา ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียน โดยหาค่าที เทสต์ (t - test) และหาค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(ANOVA) ถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบระหว่างคู่ด้วยการทดสอบ เชฟเฟ (Scheffé)
แบ่งกลุ่มนิสิต เป็นกลุ่มที่มีลักษณะเชิงสัทศาสตร์สูง และ กลุ่มที่มีลักษณะเชิงสัทศาสตร์ต่ำ ด้วยค่าคะแนน
เฉลี่ย

ตอนที่ ๓ ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์
วิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ เปรียบเทียบความคิดเห็น ตามตัวแปร เพศ ระดับชั้นปี
คณะวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มนิสิตที่มีลักษณะเชิงสัทศาสตร์สูง และกลุ่มนิสิตที่มี
ลักษณะเชิงสัทศาสตร์ต่ำ โดยการทดสอบไคสแควร์ (chi - square)

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์คือ

๑. ผลจากการวิจัยจะทำให้ทราบถึง ลักษณะและความคิดเห็นของผู้เรียนในระดับ
อุดมศึกษามากยิ่งขึ้น
๒. ผลจากการวิจัย จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์สำหรับจัดการและปรับปรุงการ
เรียนการสอน ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ
ยิ่งขึ้น
๓. ผลจากการวิจัย จะทำให้มีความรู้เกี่ยวกับบุคลิกภาพในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะ
เชิงสัทศาสตร์ในตัวนิสิตนักศึกษาเพิ่มขึ้น
๔. ผลจากการวิจัย จะเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า วิจัย ในเรื่องลักษณะ
ของผู้เรียน และความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่ออาจารย์ต่อไป